

Spis treści

Od autora 5

Komunikowanie i media 9

Komunikowanie i narodziny mediów 11

Człowiek-komunikator (*Homo communicans*) 11

Komunikowanie jako proces 14

Mowa utrwalona 16

Media i terminy pokrewne 18

Model przekazu informacji 21

Media masowe 23

Mediamorfozy i transformacje społeczne 26

Wielkie okresy zmian medialnych 26

Mediamorfoza jako symbiotyczny rozwój mediów 28

Techniki medialne i ich konsekwencje społeczne 31

Poszukiwanie nazwy nowego społeczeństwa 34

Krzemowi samuraje i ich społeczeństwo 37

Spółeczeństwo sieciowe 39

Narodziny społeczeństwa medialnego 41

Geneza mediów: utrwalanie i powielanie słowa 45

Pierwsza mediamorfoza: pismo 47

Protomedia 47

Od rysunku do hieroglifów 49

Alfabet jako rewolucja komunikacyjna 51

Kamień i papier – czas czy przestrzeń? 52

Od papirusu do kodeksu 53

Biblioteka 55

Benedyktyńska cierpliwość w *scriptorium* 56

Druga mediamorfoza – druk jako obieg wiedzy 57

Chińska tradycja i europejska przedsiębiorczość 57

Gutenberg i jego ruchome czcionki 58

Cenzura druków 61

Mechaniczne pisanie 65

Ewolucja i ekspansja mediów: początki cywilizacji medialnej 67

Trzecia mediamorfoza: propaganda i informacja dla mas 69

Druk jako oręż polityczny 69

Rozkwit propagandy 70

Prasa jako źródło informacji 72

Od pras Gutenberga do maszyn rotacyjnych 77

Od gazety elitarnej do tabloidu 79

Media jako nośnik reklamy 81

Czwarta mediamorfoza: ikonosfera dla mas 85

Magazyny ilustrowane – kultura dla dam 85

Fotografia – obraz światłem rysowany 86

Bracia Lumière i narodziny kina 90

Od kinoteatru do kina domowego 92

Gatunki filmowe 92

Elektroniczny gość. Historia obrazu telewizyjnego 93

Telewizja kablowa 96

Piąta mediamorfoza: – muzyka i słowo dla mas 97

Nagrywanie dźwięku 97

Nagrania muzyczne 101

Magnetofon 102

Radio jako telegraf bez drutu 103

Rodzaje fal radiowych 105

Od Radiotelegrafu do radiofonii 106

Szósta mediamorfoza: łączność dla mas 108

Telegraf – wiktoriański internet 108

Faksowanie – transmisja obrazów 111

Telefon – intymność na odległość 112

Telewizja z kosmosu 114

Implozja i eksplozja mediów: platforma cyfrowa 117

Siódma mediamorfoza: ucyfrowienie mediów 119

Prawa mediów według McLuhana 119

Super maszyna: droga rozwojowa komputera 121

Abakus i arytmometr – pierwsze przyrządy liczące 121

Babbage i jego prototyp komputera 122

Konstruktorzy maszyn liczących 123

Komputer jako maszyna uniwersalna 130

Kodowanie analogowe i cyfrowe 133

Ucyfrowienie mediów 137

- Fonografia cyfrowa 137
- Fotografia cyfrowa 141
- Holografia i obraz trójwymiarowy 142
- Doskonalenie obrazu telewizyjnego 143
- Telewizja cyfrowa 145
- Cyfrowa konwergencja mediów 146
- Od jednokierunkowych mediów masowych do mediów interakcyjnych 147
- Ósma mediamorfoza: sieciowanie mediów 148
 - Krótki kurs historii internetu 148
 - Ontologia internetu, czyli sieć czy nie-sieć 152
- Dziewiąta mediamorfoza- mobilność medialna 154
 - Telefon oderwany od drutu 154
 - Mobilność i przenośność 155
 - Samochodowe radio cyfrowe 158
 - Połączenia bezprzewodowe i *bluetooth* 161

Mediatyzacja życia: na dobre i na złe 163

- Teleświat i McWioska 165
 - Glokalizacja: kurczenie i rozszerzanie się świata 165
- Glokalizacja, czyli globalne z lokalnym 174
 - Konsumpcja w globalnym świecie 174
 - Glokalność i tożsamość 178
 - Elektroniczna zagroda 183
 - Biuro elektroniczne i telepraca 188
 - Od szkoły do m-edukacji 191
 - Od biblioteki do multiteki 196
 - Niedotykalne pieniądze 200
 - Diagnozowanie na odległość 202
 - Twórca z komputerem 204
 - Klawiatura zamiast pióra 204
 - Sztuka w świecie mediów 207
- Wojna informacyjna: wywiady i maskarady 210
 - Terroryzm a media 214
- Medialna agora 216
 - Dylematy polityczne 221
 - Problemy prawne 223
 - Prawa obywatelskie w społeczeństwie medialnym 223
 - E-administracja, sprawny rząd i urząd 233
 - Państwo nadzoru i inwigilacja 235

Arena i amfiteatr medialny	238
Multimedia – zabawić się na śmierć	243
Człowiek jako medium dla mediów	244
Pokolenie SMS-ów	245
Medialność i mobilność	252
Media i my	252
Psychologiczne aspekty nowych mediów	254
Medialne gry i zabawy	255
Telewizyjne okulary	256
Kolumbowie internetu: kompetencje medialne i edukacja medialna	257
Koszt dostępu	258
Wykluczenie społeczne	259
cd@cywilizacja.medialna.pl	260
Bibliografia	263
Chronologia ważniejszych wynalazków medialnych	268
Indeks	280
Spis zdjęć	284

W serii **EDUKACJA MEDIALNA** ukazały się:

Krzysztof Mroziewicz

Dziennikarz w globalnej wiosce

Kazimierz Wolny-Zmorzyński

Reportaż – jak go napisać?

Poradnik dla słuchaczy studiów dziennikarskich

Bartłomiej Golka

System medialny Stanów Zjednoczonych